

## Serbest meslek erbabına yapılan ödemelerin Gelir Vergisi, Vergi Usul ve KDV Kanunu karşısındaki durumu hk.

|                   |                                  |
|-------------------|----------------------------------|
| <b>Belge türü</b> | Özelge                           |
| <b>Kanun</b>      | KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU       |
| <b>Özelge no</b>  | B.07.1.GİB.4.34.17.01-KDV.1-1209 |
| <b>Tarih</b>      | 08.08.2011                       |

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Katma Değer Vergisi Grup Müdürlüğü

Sayı : B.07.1.GİB.4.34.17.01-KDV.1-1209

08/08/2011

Konu : Serbest meslek erbabına yapılan ödemelerin Gelir Vergisi, Vergi Usul ve KDV Kanunu karşısındaki durumu.

İlgide kayıtlı dilekçenizde, serbest meslek erbabına yapılan ödemelerin Vergi Usul, Gelir Vergisi ve Katma Değer Vergisi mevzuatı karşısındaki durumu hakkında bilgi istenilmektedir.

### GELİR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN :

1- 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun "Serbest Meslek Kazançları" başlıklı 65 inci maddesinde; "Her türlü serbest meslek faaliyetinden doğan kazançlar serbest meslek kazancıdır.

Serbest meslek faaliyeti, sermayeden ziyade şahsi mesaiye, ilmi veya mesleki bilgiye veya ihtisasa dayanan ve ticari mahiyette olmayan işlerin işverene tabi olmaksızın şahsi sorumluluk altında kendi nam ve hesabına yapılmasıdır..." hükmüne yer verilmiş olup, aynı Kanunun "Vergi Tevkifatı" başlıklı

94 üncü maddesinde; "Kamu idare ve müesseseleri, iktisadî kamu müesseseleri, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iş ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadî işletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, zirai kazançlarını bilanço veya zirai işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçiler aşağıdaki bentlerde sayılan ödemeleri (avans olarak ödenenler dahil) nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaya mecburdurlar.

...

2-Yaptıkları serbest meslek işleri dolayısıyla bu işleri icra edenlere yapılan ödemelerden (Noterlere serbest meslek faaliyetlerinden dolayı yapılan ödemeler hariç);

a) 18 inci madde kapsamına giren serbest meslek işleri dolayısıyla yapılan ödemelerden, (2009/14592 sayılı B.K.K. ile 03/2/2009 tarihinden itibaren % 17)

b) Diğerlerinden, (2009/14592 sayılı B.K.K. ile 03/02/2009 tarihinden itibaren) % 20, oranında tevkifat yapılması gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Aynı Kanunun 96 ıncı maddesinde, "...Vergi tevkifatı, ücretler dışında kalan ödemelerde gayrisafi tutarlar üzerinden yapılır. Kesilmesi gereken verginin ödemeyi yapan tarafından üstlenilmesi halinde bu vergi, bilfiil ödenen miktar ile ödemeyi yapanın yüklendiği verginin toplamı üzerinden hesaplanır." hükmüne yer verilmiştir.

Bu hükümlere göre, tarafınızca verilecek serbest muhasebecilik ve mali müşavirlik hizmeti karşılığında, tarafınıza yapılacak ödemelerin brüt tutarı üzerinden Gelir Vergisi Kanununun 94/2 inci maddesi gereğince % 20 oranında vergi kesintisi yapılması gerekmekte olup; vergi kesintisi tutarının ödenen brüt tutar ile kesinti oranının çarpılması yoluyla bulunması mümkündür.

Öte yandan, söz konusu vergi kesintisinin, tarafınıza yaptıkları ödemeler üzerinden kesinti yapmak zorunda olan vergi sorumlularınca, adı geçen gelir vergisine mahsuben muhtasar beyanname ile beyan edilerek ödenmesi gerekmektedir.

#### **VERGİ USUL KANUNU YÖNÜNDEN :**

İlgide kayıtlı dilekçenizde bahsi geçen serbest meslek makbuzunun düzenlenmesi hususunda uygulamaya ilişkin usul ve esaslar; 213 sayılı Vergi Usul Kanununun "Makbuz Mecburiyeti" başlıklı 236 ve "Makbuz Muhteviyatı" başlıklı 237 inci maddelerinde, ayrıca 323, 246, 243 ve 141 Seri No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile 221 ve 215 Seri No.lu Gelir Vergisi Kanunu Genel Tebliğinde açıklanmıştır.

#### **KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN :**

Katma Değer Vergisi Kanununun 1/1 inci maddesinde; Türkiye'de yapılan ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesindeki teslim ve hizmetlerin katma değer vergisine tabi olduğu; aynı Kanunun 10/a maddesinde, mal teslimi ve hizmet ifası hallerinde, malın teslimi veya hizmetin yapılması, 10/b maddesinde, malın tesliminden veya hizmetin yapılmasından önce fatura veya benzeri belgeler verilmesi hallerinde, bu belgelerde gösterilen miktarla sınırlı olmak üzere fatura veya benzeri belgelerin düzenlenmesi ile, 10/c maddesinde ise kısım kısım mal teslimi veya hizmet yapılması mutad olan veya bu hususlarda mutabık kalınan hallerde, her bir kısmın teslimi veya bir kısım hizmetin yapılması ile vergiyi doğuran olayın meydana geleceği hüküm altına alınmıştır.

Bu hükümlere göre, serbest meslek faaliyeti çerçevesinde ifa edilen hizmetler katma değer vergisine tabi olup, bu işlemlerin karşılığını teşkil eden bedel katma değer vergisi matrahı olarak dikkate alınacaktır.

Öte yandan, kısım kısım yapılan hizmet niteliğinde olup, süreklilik arz eden serbest meslek faaliyetlerinde ise her vergilendirme döneminde müşterilere verilen hizmetlere ait bedellerin tesbit edilip, bu bedellere ilişkin katma değer vergisinin hesaplanarak, ilgili dönem katma değer vergisi beyannamesi ile beyan edilmesi gerekmektedir.

Diğer yandan, yükümlülerin müşterileri ile yaptıkları sözleşme uyarınca, yapmış oldukları hizmet bedelini tahsil edip etmemeleri, Katma Değer Vergisi Kanunu açısından bir hüküm ifade etmemektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(\*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(\*\*) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(\*\*\*) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

---

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026